

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia domków letniskowych wprowadzonych na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” nr RN/32/2006 z dnia 12 września 2006 r., zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (DZ. U. 2015 r., poz. 1844)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	OWU: § 1 ust. 5, § 2, § 3, § 5, § 6, § 7, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 24 - § 28, § 30 Aneks nr 1: § 3, § 4, § 5, § 6 Aneks nr 4: § 2 ust. 3 Aneks nr 6: § 1 ust. 1 pkt 5, 6, 7, 9
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OWU: § 4, § 5 ust. 2, § 6 ust. 3, § 8, § 16, § 21, § 22, § 23, § 24 ust. 4, § 24 ust. 7, § 26, § 28, Aneks nr 1: § 5, § 10, § 11 ust. 3 Aneks nr 6: § 1 ust. 1 pkt 8

Niniejsze postanowienia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01 marca 2017 r.

Postanowienia początkowe
§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia domków letniskowych, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych między Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ”, zwanym dalej TUW „TUZ”, a osobą fizyczną będącą właścicielem lub posiadaczem domku letniskowego na podstawie udokumentowanego tytułu prawnego, z zastrzeżeniem ust. 2.
  2. Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia w oparciu o niniejsze OWU, jest ubezpieczenie w TUW „TUZ”, co najmniej mieszkania lub domu jednorodzinnego na odrębnych zasadach.
  3. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na rzecz osoby trzeciej, wymienionej w umowie ubezpieczenia. Wówczas postanowienia niniejszych OWU stosuje się odpowiednio do osoby trzeciej na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia. TUW „TUZ” może podnieść przeciwko osobie trzeciej, jak i Ubezpieczającemu zarzut, który ma wpływ na odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”.
  4. Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie w formie załącznika lub aneksu do polisy pod rygorem ich nieważności.
  5. Umowa ubezpieczenia zawierana na podstawie niniejszych OWU obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
  6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu Cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
- Definicje**
- § 2**
- Przez użyte w niniejszych OWU pojęcia należy rozumieć:
- 1) **akcja ratownicza** - działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania Straży Pożarnej i Policji;
  - 2) **akt terroru** - akcja organizowana z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualna lub grupowa, skierowana przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia społecznego przy użyciu przemocy skierowanej przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;
  - 3) **czynności życia prywatnego** - działanie lub zaniechanie nie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub pracą zawodową Ubezpieczającego bądź osób, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność;
  - 4) **czyste straty finansowe** - szkody nie będące następstwem szkód na mieniu ani szkód na osobie;
  - 5) **dewastacja** - zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek aktu wandalizmu dokonanego przez osobę trzecią, z wyłączeniem szkód polegających na pobrudzeniu, pomazaniu, zachlapaniu, pomalowaniu itp. (np. „graffiti”);
  - 6) **domek letniskowy** - budynek przeznaczony na cele rekreacyjne, w tym domek lub altanę na terenie ogródków działkowych, nie wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, łącznie z pomieszczeniami gospodarczymi, o których mowa w pkt 18, o ile tworzą jedną całość / bryłę z domkiem letniskowym, tj. nie są oddzielone przestrzennie od budynku (niniejsza definicja obejmuje również stałe elementy wewnątrz domku letniskowego);
  - 7) **dym i sadza** - produkty niepełnego spalania ciał stałych, cieczy lub gazu, które nieprzewidzianie i nagle wydobyły się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń paleniskowych lub grzewczych (eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających) lub wydobyły się poza miejscem ubezpieczenia w wyniku pożaru;
  - 8) **franszyza redukcyjna** - wartość określona kwotowo, o którą pomniejsza się każdorazowo ustalone odszkodowanie;
  - 9) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
  - 10) **huk ponaddzwiękowy** - bezpośrednia fala uderzeniowa wywołana przez samoloty odrzutowe podczas przekraczania bariery dźwięku;
  - 11) **huragan** - działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW) - w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru;
  - 12) **kradzież z włamaniem** - dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z zamkniętego pomieszczenia po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczeń lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z § 19 lub w wyniku rabunku;
  - 13) **lawina** - gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź falistych;
  - 14) **obiekty małej architektury** - ogrodzenia, bramy, altany, tarasy, lampy ogrodowe, chodniki, śmietniki, studnie, posągi, wodotryski, mostki, baseny, oczka wodne, korty tenisowe i inne obiekty architektury ogrodowej położone na terenie tej samej nieruchomości, na której znajduje się ubezpieczony domek letniskowy;
  - 15) **osoby bliskie** - małżonek, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni (przodkowie w linii prostej), zstępni (potomkowie linii prostej), teściowie, zięciowie i synowe, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający;
  - 16) **osuwanie się ziemi** - ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką;
  - 17) **polisa** - dokument stwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
  - 18) **pomieszczenie gospodarcze** - pomieszczenia użytkowane wyłącznie przez Ubezpieczającego takie jak: piwnice, strychy, suszarnie, pralnie, komórki, pomieszczenia pomocnicze oraz garaż, które znajdują się na terenie tej samej nieruchomości co ubezpieczony domek letniskowy (niniejsza definicja obejmuje również stałe elementy wewnątrz pomieszczenia gospodarczego);
  - 19) **powódź** - zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego bądź spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
  - 20) **pożar** - działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
  - 21) **rabunek** - usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia przez sprawcę, który w celu jego przywłaszczenia zastosował wobec Ubezpieczającego lub osoby, z którą Ubezpieczający prowadzi wspólne gospodarstwo domowe bądź za którą ponosi odpowiedzialność, przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia, doprowadzając te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
  - 22) **ruchomości domowe:**
    - a) meble, dywany, wykładziny, sprzęt zmechanizowany gospodarstwa domowego, urządzenia domowe,

- b) przedmioty i zapasy gospodarstwa domowego oraz odzież i inne przedmioty osobistego użytku,
- c) sprzęt turystyczny i sportowy, rowery, wózki inwalidzkie bez napędu mechanicznego,
- d) rzeczy ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego, jeżeli zostały wypożyczone przez organizację sportową, społeczną, klub lub inną jednostkę organizacyjną, o ile wypożyczenie zostało udokumentowane,
- e) psy, koty, ryby w akwariach oraz inne zwierzęta, z wyjątkiem zwierząt utrzymywanych w celach hodowlanych i handlowych oraz zwierząt tropikalnych,
- f) narzędzia i sprzęt ogrodniczy;
- 23) **stałe elementy wewnątrz** - urządzenia i wyposażenie trwale związane z domkiem letniskowym lub pomieszczeniem gospodarczym, m.in.: meble wbudowane, meblościanki, antresole, drzwi i okna wraz z zamknięciami i urządzeniami zabezpieczającymi, piece i kominki, instalacja wodno-kanalizacyjna, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja elektryczna, instalacja gazowa, powłoki malarskie i wykładziny sufitów, ścian oraz podłóg, a także urządzenia sygnalizacji alarmowej;
- 24) **śnieg** - bezpośrednie działanie nagromadzonego śniegu, którego:
- a) opad przekroczył 85% wartości charakterystycznej (normowej) obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się domek letniskowy lub pomieszczenie gospodarcze, określonej według obowiązującej normy polskiej „obciążenie śniegiem”; warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest, aby przynajmniej jedna stacja meteorologiczna IMiGW, zlokalizowana na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości charakterystycznej obciążenia śniegiem w promieniu 100 km od ubezpieczonego budynku lub budowli, zmierzyła ciężar pokrywy śnieżnej przekraczający 85% wartości charakterystycznej (normowej) właściwej dla miejsca lokalizacji budynku lub budowli;
- b) ciężar spowodował zawalenie się mienia sąsiedniego na ubezpieczone mienie;
- 25) **trzęsienie ziemi** - naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich serię) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera);
- 26) **Ubezpieczający** - osoba fizyczna, o której mowa w § 1 ust. 1, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki;
- 27) **uderzenie pioruna** - bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;
- 28) **uderzenie pojazdu lądowego** - uderzenie lądowego pojazdu mechanicznego będącego w ruchu w ubezpieczone mienie, powodujące szkodę (z wyłączeniem szkód wyrządzonych przez Ubezpieczającego bądź osobę z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub osobę za którą ponosi odpowiedzialność, a także szkód powstałych we wszelkich ulicach, drogach lub chodnikach) polegającą na uszkodzeniu lub zniszczeniu tego mienia;
- 29) **upadek pojazdu powietrznego** - katastrofę bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku, z wyłączeniem zrzuconego paliwa;
- 30) **wartość rzeczywista:**
- a) domku letniskowego, pomieszczeń gospodarczych i obiektów małej architektury - wartość odpowiadającą kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszono, tj. wartość odbudowy lub remontu, tego samego rodzaju i tego samego standardu oraz w tym samym miejscu, pomniejszona o stopień zużycia technicznego,
- b) dla stałych elementów wewnątrz i mienia ruchomego - wartość odpowiadająca kosztom naprawy, zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach, pomniejszona o stopień zużycia technicznego;
- 31) **wybuch** - gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 32) **zalanie** - szkodę powstałą wskutek:
- a) nie zamierzonego i nie kontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z urządzeń, sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej, na skutek awarii tych urządzeń,
- b) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych,
- c) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w podpunkcie a,
- d) samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowy lub zraszaczy), z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy oraz modernizacji tych instalacji lub obiektu budowlanego,
- e) działania wody pochodzącej z opadu atmosferycznego w postaci deszczu, topniejącego śniegu lub gradu;
- 33) **zapadanie się ziemi** - obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowane działalnością ludzką.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

- Z zastrzeżeniem ust. 2, ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte:
  - domki letniskowe;
  - pomieszczenia gospodarcze, o ile są one oddzielone przestrzennie od domku letniskowego;
  - obiekty małej architektury;
  - ruchomości domowe;
  - odpowiedzialność cywilna deliktowa.
- Warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową:
  - pomieszczeń gospodarczych lub obiektów małej architektury (ust. 1 pkt 2 - 3) jest ubezpieczenia domku letniskowego;
  - ruchomości domowych (ust. 1 pkt 4) jest ubezpieczenie, co najmniej domku letniskowego oraz odpowiedzialności cywilnej deliktowej;
  - odpowiedzialności cywilnej deliktowej (ust. 1 pkt 5) jest ubezpieczenie, co najmniej domku letniskowego.

§ 4

Ubezpieczenie nie obejmuje:

- mienia przeznaczonego do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej;
- sprzętu fotograficznego, w tym kamer, sprzętu komputerowego, telefonów komórkowych, instrumentów muzycznych;
- komputerowych programów oraz danych zawartych na komputerowych nośnikach informacji;
- akt, dokumentów, rękopisów, gotówki i innych środków płatniczych (krajowych i zagranicznych), papierów wartościowych, weksli i czeków, dzieł sztuki, biżuterii, kosztowności, wyrobów z metali szlachetnych i półszlachetnych;

chetnych, pereł lub kamieni szlachetnych i półszlachetnych, monet złotych i srebrnych, znaczków filatelistycznych, zbiorów numizmatycznych i kolekcjonerskich, wszelkiego rodzaju broni, trofeów myśliwskich, futer, odzieży skórzanej;

- 5) mienia osób trzecich, chyba że są to rzeczy ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego, o których mowa w § 2 pkt 22 d;
- 6) pojazdów mechanicznych, pojazdów wolnobieżnych, pojazdów powietrznych (w tym lotni i motolotni) i jednostek pływających, a także ich wyposażenia (w tym paliwa), części i zespołów;
- 7) ruchomości domowych znajdujących się poza domkiem letniskowym lub помещением gospodarczym, np. na balkonach, tarasach;
- 8) szklarni, inspektów, oranżerii;
- 9) szkła artystycznego, przedmiotów szklanych i ceramicznych służących do codziennego użytku;
- 10) drzew, krzewów i innej roślinności.

Zakres ubezpieczenia domków letniskowych, pomieszczeń gospodarczych, obiektów małej architektury

§ 5

1. Zakres ubezpieczenia: domków letniskowych, pomieszczeń gospodarczych i obiektów małej architektury obejmuje odpowiedzialnością ubezpieczeniową szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem działania w miejscu ubezpieczenia: dymu lub sadzy, eksplozji, huku ponaddzwiękowego, huraganu, gradu, lawiny, powodzi, pożaru, śniegu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu lądowego, upadku pojazdu powietrznego, wybuchu, zalania, zapadania się ziemi.
2. W granicy sumy ubezpieczenia TUV „TUZ” ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą.

Zakres ubezpieczenia ruchomości domowych

§ 6

1. Zakres ubezpieczenia ruchomości domowych obejmuje odpowiedzialnością ubezpieczeniową szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem działania w miejscu ubezpieczenia zdarzeń określonych w § 5 ust. 1.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, TUV „TUZ” może rozszerzyć odpowiedzialność ubezpieczeniową na szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem wystąpienia w miejscu ubezpieczenia: kradzieży z włamaniem, rabunku, dewastacji.
3. Jeżeli rozszerzono odpowiedzialność ubezpieczeniową na zdarzenia określone w ust. 2, to TUV „TUZ” obejmuje również ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) w granicy 10% sumy ubezpieczenia dla tych zdarzeń - koszty naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń pomieszczenia (w wyniku kradzieży z włamaniem, dewastacji lub rabunku), w którym znajduje się ubezpieczone mienie, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien i drzwi;
  - 2) w granicy 10% sumy ubezpieczenia dla tych zdarzeń - szkody w stałych elementach wnętrza domu letniskowego, powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem, dewastacji lub rabunku, jednak z wyłączeniem szkód, które dotyczą kosztów naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń pomieszczenia, o których mowa w pkt 1;

3) w granicy 10% sumy ubezpieczenia dla tych zdarzeń - szkody w stałych elementach wnętrza pomieszczeń gospodarczych, powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem, dewastacji lub rabunku, o ile stanowiły one przedmiot ubezpieczenia w zakresie, o którym mowa w § 5 ust. 1, jednak z wyłączeniem szkód, które dotyczą kosztów naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń pomieszczenia, o których mowa w pkt 1.

4. W granicy sumy ubezpieczenia TUV „TUZ” ponosi również odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku z wystąpieniem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia, a także za udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych Ubezpieczającemu środków w celu zmniejszenia powstałej szkody w przedmiocie ubezpieczenia i zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą.

Zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

§ 7

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, TUV „TUZ” ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym w związku z:
  - 1) wykonywaniem czynności życia codziennego na terenie nieruchomości wskazanej jako miejsce ubezpieczenia, a także w najbliższym sąsiedztwie tej nieruchomości, o ile czynności te pozostają w bezpośrednim związku z użytkowaniem nieruchomości lub mienia ruchomego w miejscu ubezpieczenia;
  - 2) posiadaniem lub użytkowaniem nieruchomości, jak i mienia ruchomego w miejscu ubezpieczenia;
  - 3) posiadaniem zwierząt domowych.
2. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej deliktowej TUV „TUZ” obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie odpowiedzialność cywilną deliktową Ubezpieczającego oraz osób pozostających z Ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

Suma ubezpieczenia/gwarancyjna

§ 8

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, Ubezpieczający ustala sumy ubezpieczenia (w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej deliktowej - sumę gwarancyjną) w odniesieniu do:
  - 1) domu letniskowego wraz z pomieszczeniami gospodarczymi, o ile tworzą jedną całość/bryłę z domkiem letniskowym - w wysokości nie przekraczającej kwoty 100 000 zł;
  - 2) pomieszczeń gospodarczych wskazanych w umowie ubezpieczenia, o ile pomieszczenia te są oddzielone przestrzennie od domu letniskowego - w wysokości dla jednego przedmiotu ubezpieczenia nie przekraczającej kwoty 30 000 zł;
  - 3) obiektów małej architektury wskazanych w umowie ubezpieczenia - w wysokości dla jednego przedmiotu ubezpieczenia nie przekraczającej kwoty 5 000 zł;
  - 4) ruchomości domowych - odrębne dla każdego z zakresów ubezpieczenia, o których mowa w § 6 ust. 1 i 2, z tym że suma ubezpieczenia dla:
    - a) zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 ust. 1, nie może być wyższa niż 30 000 zł,
    - b) zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 ust. 2, nie może być wyższa niż 10 000 zł;
  - 5) odpowiedzialności cywilnej deliktowej, w wysokości nie niższej niż 10 000 zł i nie wyższej niż 50 000 zł.
2. Podstawę ustalenia sum ubezpieczenia dla mienia, o którym mowa w ust. 1

pkt 1 - 4, stanowi wartość rzeczywista.

3. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą Centrali TUW „TUZ”, limity sum ubezpieczenia (w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej deliktowej - suma gwarancyjna) określone w ust. 1 mogą zostać podwyższone.
4. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia/gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej TUW „TUZ” w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania - zasada wyczerpania sumy ubezpieczenia.
6. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą uzupełniającej lub dodatkowej składki, suma ubezpieczenia/gwarancyjna w okresie ubezpieczenia może być odpowiednio przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona. Przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona suma ubezpieczenia/gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczeniowej TUW „TUZ” od dnia następnego po zapłaceniu uzupełniającej lub dodatkowej składki.

Składka ubezpieczeniowa

§ 9

1. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie i na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Termin zapłaty składki określa się w polisie.
2. Składka może być rozłożona na 2 równe raty. Termin zapłaty rat oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
3. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
4. W przypadku gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłacenia składki lub raty składki uważa się datę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub urzędzie pocztowym na właściwy rachunek TUW „TUZ”, pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku, za dzień zapłacenia składki lub raty składki uważa się datę, kiedy składka lub jej rata znalazła się na rachunku TUW „TUZ” w taki sposób, że TUW „TUZ” mogło nią dysponować.
5. Składkę uzupełniającą i dodatkową, o których mowa w § 8 ust. 6, oblicza się za każdy miesiąc pozostałego okresu ubezpieczenia, proporcjonalnie do tego okresu z tym, że każdy rozpoczęty miesiąc okresu ochrony ubezpieczeniowej liczy się jako wykorzystany (pełny).
6. W momencie ustalenia odszkodowania (zatwierdzenia do wypłaty) wszystkie niezapłacone jeszcze raty składki stają się wymagalne i potrąca się je z odszkodowania, chyba że Ubezpieczający zapłaci je przed jego wypłatą. Postanowienia niniejszego ustępu nie zwalniają Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w polisie nawet, jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody.

§ 10

1. Wysokość składki za ubezpieczenie uzależniona jest od:
  - 1) sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej;
  - 2) stawki taryfowej;

3) zastosowanych zniżek i zwyżek.

2. Wysokość składki oblicza się, mnożąc sumę ubezpieczenia/gwarancyjną przez stawkę taryfową wyrażoną w procentach (%), uwzględniając przewidziane zniżki i zwyżki, z zastrzeżeniem ust. 3 - 4.
3. Składka z umowy ubezpieczenia nie może być niższa niż 100 zł (składka minimalna). Składkę zaokrągla się do pełnych złotych.
4. W przypadku wprowadzenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od ustalonych w niniejszych OWU bądź umów ubezpieczenia zawieranych w drodze rokowań o wysokości stawki taryfowej decyduje Centrala TUW „TUZ”.

§ 11

1. Ubezpieczającemu mogą przysługiwać zniżki składki w szczególności z tytułu:
  - 1) jednorazowej zapłaty składki;
  - 2) bezszkodowego przebiegu ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia;
  - 3) za bezszkodową kontynuację umowy ubezpieczenia;
  - 4) za wykupienie dodatkowych udziałów członkowskich, ponad wymaganą liczbę;
  - 5) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych ograniczających odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”;
  - 6) oceny ryzyka ubezpieczeniowego.
2. TUW „TUZ” może stosować zwyżkę składki w szczególności z tytułu:
  - 1) za brak członkostwa w TUW „TUZ”;
  - 2) rozłożenia zapłaty składki na raty;
  - 3) zwiększonego stopnia zagrożenia powstania szkody;
  - 4) zniesienia franszyzy redukcyjnej;
  - 5) szkodowego przebiegu ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia;
  - 6) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych rozszerzających odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”;
  - 7) oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

3. W razie ujawnienia okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo powstania szkody, TUW „TUZ” może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUW „TUZ” wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.

§ 12

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w którym TUW „TUZ” ponosiło odpowiedzialność ubezpieczeniową.
2. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia, składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi, w przypadku gdy nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, za którą TUW „TUZ” wypłaciło odszkodowanie lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania i składka podlegająca zwrotowi po potrąceniu kosztów manipulacyjnych przekracza 20 zł.
3. Zwrot składki przysługuje również, gdy zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, za którą TUW „TUZ” wypłaciło odszkodowanie lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania, jednak tylko wtedy, gdy wysokość odszkodowania jest niższa od sumy należnej do zwrotu.

4. Wysokość należnej do zwrotu składki oblicza się za każdy niewykorzystany miesiąc okresu ubezpieczenia, proporcjonalnie do tego okresu. Każdy rozpoczęty miesiąc okresu ubezpieczenia liczy się jako wykorzystany.
5. Ze składki podlegającej zwrotowi potrąca się koszty związane z obsługą umowy ubezpieczenia, w wysokości 21%, jednak nie mniej niż 20 zł. Kosztów tych nie potrąca się, jeżeli składka podlegająca zwrotowi zostaje zaliczona na poczet nowego ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia

§ 13

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać, co najmniej, następujące informacje:
  - 1) okres ubezpieczenia;
  - 2) imię, nazwisko i adres Ubezpieczającego, a także takie dane dotyczące osoby trzeciej, o ile umowa ubezpieczenia ma być zawarta na rzecz tej osoby;
  - 3) miejsce ubezpieczenia;
  - 4) przedmiot i zakres ubezpieczenia;
  - 5) wnioskowane sumy ubezpieczenia (w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej deliktowej - suma gwarancyjna);
  - 6) dotychczasowy przebieg ubezpieczeń za ostatnie 3 lata (liczba, przyczyny i wielkość szkód, z podziałem na poszczególne lata, nazwy zakładów ubezpieczeń).
2. Ubezpieczający obowiązany jest udzielić TUW „TUZ” odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku lub skierowane do niego w formie pisemnej. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich niezbędnych danych albo został sporządzony wadliwie, Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie TUW „TUZ” odpowiednio go uzupełnić, sporządzić nowy wniosek lub przedstawić pisemnie dodatkowe informacje.
3. TUW „TUZ” może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji podanych we wniosku o ubezpieczenie oraz od dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zapyta Ubezpieczającego.
4. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia TUW „TUZ” doręcza Ubezpieczającemu tekst niniejszych OWU.

§ 14

1. Umowy ubezpieczenia nie można zawrzeć wcześniej niż na 30 dni przed rozpoczęciem terminu okresu ubezpieczenia umowy opartej o niniejsze OWU.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres dwunastu miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.
3. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez TUW „TUZ” Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (polisy).

§ 15

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy w terminie 30 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania od TUW „TUZ” wezwania do zapłaty podwyższonej składki, jeżeli ujawniono okoliczności zwiększające prawdopodobieństwo powstania szkody.

3. W przypadku ujawnienia takiego zwiększenia prawdopodobieństwa powstania szkody, że TUW „TUZ” nie zawarłoby umowy ubezpieczenia, gdyby o tej okoliczności wiedziało, TUW „TUZ” może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od daty ujawnienia tej okoliczności.

4. Każda ze stron umowy ubezpieczenia może w ciągu 30 dni od daty wypłaty odszkodowania lub doręczenia odmowy wypłaty odszkodowania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upływa ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym wypowiedziano umowę.

5. W przypadku przejścia prawa własności przedmiotu ubezpieczenia, który stanowi nieruchomość, na nowego właściciela, wszelkie prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na tego właściciela. TUW „TUZ” i nowy właściciel mogą pisemnie wypowiedzieć umowę ubezpieczenia w trybie natychmiastowym - bez zachowania okresu wypowiedzenia.

6. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są rzeczy ruchome umowa ubezpieczenia rozwiązuje się wskutek przejścia własności tej rzeczy na inną osobę.

7. Jeżeli TUW „TUZ” ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub pierwsza rata składki nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUW „TUZ” może odstąpić od umowy ze skutkiem natychmiastowym, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.

8. Na wniosek Ubezpieczającego i za zgodą TUW „TUZ”, możliwe jest rozwiązanie umowy ubezpieczenia przed końcem okresu ubezpieczenia, jeżeli rozwiązanie tej umowy ma na celu zawarcie z TUW „TUZ” kolejnych umów ubezpieczenia na ten sam okres ubezpieczenia (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).

§ 16

Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
- 2) z chwilą wyczerpania się sum ubezpieczenia;
- 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia;
- 4) w przypadku niezapłacenia raty składki w wyznaczonym terminie - z upływem daty, na którą przypadał termin jej zapłaty (nie dotyczy sytuacji określonej w § 15 ust. 7);
- 5) z upływem okresu jej wypowiedzenia;
- 6) z chwilą przejścia własności rzeczy ruchomej na nowego właściciela.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 17

1. Odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia i zaplaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność TUW „TUZ” kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Obowiązki Ubezpieczającego
§ 18

Ubezpieczający obowiązany jest do:

- 1) złożenia przy zawarciu umowy ubezpieczenia pisemnego wykazu wszystkich ruchomości domowych, których jednostkowa wartość przekracza 1 000 zł;
- 2) zgłaszania zmian okoliczności, o których Ubezpieczający informował TUW „TUZ” przed zawarciem umowy ubezpieczenia, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości;
- 3) przestrzegania zaleceń wydanych przez TUW „TUZ” oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do którego usunięcia pisemnie zobowiązało go TUW „TUZ” (zalecenia); za szczególne zagrożenie uważa się takie, które spowodowało szkodę w terminie wcześniejszym;
- 4) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, zasad i norm dotyczących budowy i eksploatacji urządzeń i wyposażenia, eksploatacji obiektów budowlanych;
- 5) utrzymywania obiektów budowlanych w należytym stanie technicznym, przez co rozumiane jest bezzwłoczne likwidowanie awarii lub uszkodzeń; dotyczy to zwłaszcza dachów oraz instalacji doprowadzającej odprowadzającej wodę deszczową;
- 6) konserwacji i dbałości o przewody i urządzenia doprowadzające i odprowadzające wodę, parę wodną lub inne ciecze oraz utrzymywania w pomieszczeniach temperatury uniemożliwiającej zamarzanie wody w instalacji lub zamknięcia zaworów i usunięcia wody z instalacji;
- 7) przestrzegania wymogów zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 19, o ile ruchomości domowe ubezpieczono w zakresie, o którym mowa w § 6 ust. 2;
- 8) umożliwienia przedstawicielowi TUW „TUZ” podjęcia czynności niezbędnych do oceny ryzyka, w tym udzielenia pomocy przy lustracji miejsca ubezpieczenia zarówno przed zawarciem, jak i w trakcie trwania umowy ubezpieczenia oraz po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jeżeli czynności te są niezbędne do prawidłowej likwidacji szkody.

§ 19

1. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia, o którym mowa w § 6 ust. 2, Ubezpieczający obowiązany jest dodatkowo do należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą. Mienie uważa się za należyte zabezpieczone przed kradzieżą, jeżeli spełnione zostały łącznie warunki zabezpieczenia określone w niniejszym paragrafie.
2. Przedmiot ubezpieczenia powinien znajdować się w pomieszczeniach należycie zabezpieczonych. Ściany, sufit, podłogi i dachy nie mogą posiadać niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do pomieszczeń bez włamania.
3. Wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do pomieszczeń, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny posiadać konstrukcję drzwi zewnętrznych oraz być wykonane z materiałów odpornych na włamanie spełniać następujące wymogi:
  - 1) zabezpieczenie drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny, okuc i zamków winny być odpowiednie dla drzwi zewnętrznych i stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania i wyważenia;
  - 2) z zastrzeżeniem ust. 4, drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową);

- 3) drzwi oszklone zewnętrzne nie mogą być zaopatrzone w zamki lub zasuwę, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie;
- 4) drzwi dwuskrzydłowe powinny posiadać wewnętrzne rygle (górny i dolny) unieruchamiające jedno ze skrzydeł.

4. O ile suma ubezpieczenia ruchomości domowych przekracza kwotę:

- 1) 2 000 zł - drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) lub jeden zamek posiadający stosowny atest potwierdzający podwyższoną odporność na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję;
- 2) 5 000 zł - drzwi zewnętrzne winny być zamykane na co najmniej dwa zamki, w tym jeden posiadający stosowny atest potwierdzający podwyższoną odporność na włamanie, wydany zgodnie z obowiązującymi normami przez uprawnioną instytucję.

5. Wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory oszklone w pomieszczeniach, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte w sposób stanowiący przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodem będą pozostawione ślady włamania i wyważenia, a ponadto powinny być na całej powierzchni zabezpieczone przeciwwłamaniową osłoną mechaniczną. Za przeciwwłamaniowe osłony mechaniczne uznaje się kraty stałe lub ruchome, rolety i okiennice. Przeciwwłamaniowe osłony mechaniczne powinny być takiej konstrukcji i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez uprzedniego ich uszkodzenia za pomocą narzędzi. Ruchome kraty, rolety i okiennice winny być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub jedną kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową), chyba że warunki techniczne tych zabezpieczeń przewidują inny sposób zamknięcia od wewnątrz pomieszczenia.

6. Jeżeli sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrznych zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych nie są wmurowane w ściany, winny być przytwierdzone od wewnątrz do ściany - w taki sposób, aby nie można ich było zdemontować od zewnątrz.

7. Klucze zapasowe i oryginalne do pomieszczeń powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych), Ubezpieczający obowiązany jest natychmiast wymienić zamki (kłódkę) na własny koszt.

8. W przypadku zaistnienia uzasadnionych technicznie, prawnie lub konstrukcyjnie powodów uniemożliwiających zastosowanie zabezpieczeń, o których mowa w ust. 3 - 6 lub wnioskowania o wprowadzenie do umowy sumy ubezpieczenia ruchomości domowych przekraczającej kwotę 10 000 zł, istnieje możliwość ustalenia w formie pisemnej wspólnie z Ubezpieczającym i za zgodą Centrali TUW „TUZ”, indywidualnych warunków zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia.

§ 20

1. W razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”, Ubezpieczający obowiązany jest do:

- 1) natychmiastowego powiadomienia Straży Pożarnej, Policji i innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych jednostek w miejscu jej powstania (np. podejrzenie o popełnieniu przestępstwa, pożar);
- 2) podjęcia wszelkich działań zmierzających do ograniczenia jej rozmiarów

oraz zabezpieczenia przed szkodą mienia bezpośrednio zagrożonego;

- 3) zawiadomienia właściwej jednostki terenowej TUW „TUZ” o powstaniu szkody, najpóźniej w ciągu 2 dni roboczych od jej powstania lub uzyskania o niej informacji, z podaniem w zgłoszeniu jej przyczyny, przedmiotu, zakresu, szacunkowej wysokości oraz miejsca jej powstania;
  - 4) zawiadomienia Zarządu Pracowniczych Ogródków Działkowych (POD) o powstaniu szkody, najpóźniej w ciągu 3 dni roboczych od jej powstania lub uzyskania o niej informacji, o ile działka położona jest w obrębie POD;
  - 5) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi TUW „TUZ” w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody; postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli TUW „TUZ” nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia do TUW „TUZ”;
  - 6) przygotowania na własny koszt zestawienia poniesionych strat i przekazania go do TUW „TUZ”, w tym spisu utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów z określeniem ich wartości i roku nabycia;
  - 7) zezwolenia TUW „TUZ” na dokonywanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody i jej rozmiaru oraz udzielenia w tym celu pomocy i wiarygodnych wyjaśnień, a także okazania i przekazania dowodów i dokumentów odpowiednich do stanu rzeczy.
2. Jeżeli za powstanie szkody odpowiedzialne są osoby trzecie, obowiązkiem Ubezpieczającego jest podanie TUW „TUZ” wszelkich znanych informacji dotyczących tych osób.
  3. Jeżeli przeciwko sprawcy szkody wszczęte zostało postępowanie karne, cywilne lub dyscyplinarne, Ubezpieczający obowiązany jest powiadomić TUW „TUZ” niezwłocznie po uzyskaniu o tym wiadomości.
  4. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć do TUW „TUZ” postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego w terminie umożliwiającym TUW „TUZ” zajęcie stanowiska w sprawie ewentualnego dalszego postępowania.
  5. Jeżeli zdarzenie w wyniku, którego powstała szkoda, jest objęte zakresem ubezpieczenia również na podstawie umowy zawartej z innym zakładem ubezpieczeń, Ubezpieczający obowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do zawiadomienia TUW „TUZ” o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).

§ 21

1. Niedopełnienie przez Ubezpieczającego obowiązku wymienionego w § 20 ust. 1 pkt 1, traktowane jest jako rażące niedbalstwo i skutkuje odmową przyznania odszkodowania przez TUW „TUZ”.
2. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w § 18 pkt 2 - 7 bądź w § 20 ust. 1 pkt. 2, TUW „TUZ” odmawia przyznania odszkodowania w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku miało wpływ na powstanie, przebieg lub rozmiar szkody.
3. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w § 18 pkt 8 bądź w § 20 ust. 1 pkt 3 - 7 oraz ust. 2 - 4, TUW „TUZ” odmawia przyznania odszkodowania w tej części, w jakiej niedopełnienie obowiązków uniemożliwiło ustalenie przyczyny, okoliczności, przebiegu lub rozmiaru szkody bądź dochodzenia roszczeń regresowych.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 22

TUW „TUZ” nie odpowiada za szkody:

- 1) nie przekraczające wysokości 200 zł;
- 2) spowodowane umyślnie, na skutek rażącego niedbalstwa lub pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających przez Ubezpieczającego lub osobę, za którą ponosi odpowiedzialność albo z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 3) powstałe w wyniku szkód, za które odpowiedzialność regulowana jest przepisami prawa górniczego i geologicznego;
- 4) powstałe w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, zamieszkami społecznymi, strajkami, lokautami, sabotażem;
- 5) powstałe w związku z aktem terroru;
- 6) powstałe w mieniu zatrzymanym, skonfiskowanym, zajętym lub zarekwirowanym przez odpowiednie władze lub organy państwa;
- 7) spowodowane działaniem energii jądrowej oraz powstałe w wyniku skażenia jądrowego lub radioaktywnego, biologicznego, chemicznego bądź napromieniowania;
- 8) powstałe w związku z katastrofą budowlaną w rozumieniu prawa budowlanego;
- 9) które powinny lub mogą być pokryte z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych;
- 10) w obiekcie wzniesionym lub eksploatowanym bez wymaganych pozwoleń oraz w znajdującym się w nim mieniu;
- 11) powstałe w czasie lub w związku z pracami budowlanymi w rozumieniu prawa budowlanego;
- 12) w mieniu użytkowanym niezgodnie z wymogami producenta lub dostawcy, chyba że sposób użytkowania nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody;
- 13) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz drganiem lub wibracjami spowodowanymi przez działanie człowieka;
- 14) powstałe w wyniku opadów atmosferycznych, jeżeli w pomieszczeniach nie były zamknięte otwory okienne i drzwiowe;
- 15) polegające na systematycznym zawilgoceniu przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, technologicznych lub centralnego ogrzewania, a także ciągłego i samoistnego przenikania wód gruntowych, zagrzybienia lub przemarzania ścian;
- 16) spowodowane przez grad, zalenie lub śnieg, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy składowe obiektu budowlanego;
- 17) powstałe wskutek przesiąkania wód gruntowych i opadowych, jeśli szkody te nie były bezpośrednim następstwem powodzi;
- 18) powstałe wskutek systematycznego oddziaływania dymu, sadzy lub temperatury;
- 19) powstałe wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią, tj. na terenach między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu, a także w strefie wybrzeża morskiego lub strefie przepływów wezbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 20) w urządzeniach, instalacjach oraz aparatach elektrycznych i energetycznych w wyniku działania prądu elektrycznego, chyba że działanie prądu spowodowało równocześnie pożar lub szkoda powstała na skutek bezpośredniego uderzenia pioruna w domek letniskowy lub pomieszczenie gospodarze;
- 21) powstałe wskutek tąpnięcia lub osiadania gruntu;
- 22) powstałe w przedmiotach, których ilość wskazuje na przeznaczenie

handlowe;

- 23) powstałe w antenach zamontowanych na zewnątrz pomieszczeń;
- 24) powstałe wskutek drgań lub wibracji;
- 25) jeżeli pomieszczenia, w których znajdowało się ubezpieczone mienie podczas włamania, nie były zabezpieczone w sposób określony w § 19.

§ 23

Z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej deliktowej, oprócz wymienionych w § 22, wyłączone są ponadto szkody:

- 1) będące następstwem pogryzienia przez psa, jeżeli w chwili zdarzenia pies nie posiadał aktualnych i obowiązujących szczepień (wyłączenie dotyczy skutków prawdopodobieństwa lub przeniesienia choroby zakaźnej);
- 2) wyrządzone przez psa, który zgodnie z wolą Ubezpieczającego lub osoby, z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność, przebywał poza nieruchomością bez kagańca i nie był na smyczy;
- 3) związane z posiadaniem zwierząt utrzymywanych w celach handlowych lub hodowlanych;
- 4) związane z posiadaniem zwierząt egzotycznych;
- 5) polegające na czystych stratach finansowych;
- 6) powstałe wskutek zaburzeń psychicznych Ubezpieczającego lub osoby, z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność;
- 7) w związku z uczestnictwem w bójkach (wzajemne starcie osób połączone z naruszeniem nietykalności cielesnej);
- 8) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych lub zakażeń;
- 9) związane z wyczynowym uprawianiem sportu, a także uprawianiem sportu niebezpiecznego, tj.: wszelkich sportów wspinaczkowych, skałkowych, jaskiniowych (speleologia), lotniczych, spadochronowych, paralotniczych, motorowych, motorowodnych, walki, nurkowania, narciarstwa zjazdowego, skoków bungee;
- 10) związane z użyciem broni (wszelkiej);
- 11) w przedmiotach przyjętych do używania, przechowywania lub naprawy.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania

§ 24

1. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej;
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
  - 3) kosztów poniesionych na odkażenie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów.
2. Wysokość szkody w domu letniskowym, pomieszczeniach gospodarczych oraz obiektach małej architektury stanowiących przedmiot ubezpieczenia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, przy czym wysokość szkody ustala się według kosztów odbudowy lub naprawy, w miejscu ubezpieczenia, uwzględniając rodzaj mienia, a także jego wymiary, konstrukcję i zastosowane materiały (na podstawie obowiązujących cen, w tym, w oparciu o Katalog Nakładów Rzeczowych (KNR)), z tym, że potrąca się stopień zużycia technicznego (wartość rzeczywista).
3. Wysokość szkody w ruchomościach domowych stanowiących przedmiot ubezpieczenia ustala się na podstawie cen zakupu lub naprawy z dnia ustalenia odszkodowania, po potrąceniu stopnia zużycia (wartość rzeczywista), z zastrzeżeniem ust. 4 - 5.
4. Wartość rzeczywistą w sprzęcie audiowizualnym oraz zmechanizowanym sprzęcie gospodarstwa domowego oraz pozostałym sprzęcie elektronicznym

(z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w § 4) ustala się na podstawie średnich cen rynkowych, tj. cen obowiązujących na rynku wtórnym, najbardziej zbliżonym do miejsca powstania szkody (komisy lub inne podmioty specjalizujące się w obrocie sprzętem używanym).

5. W przypadku braku dokumentów potwierdzających zakup przedmiotów ubezpieczenia (faktura, paragon, karta gwarancyjna) do obliczenia wysokości szkody wg zasad, o których mowa w ust. 3 i 4, przyjmuje się cenę zakupu tego rodzaju mienia o najbardziej zbliżonych cechach, jednak o najniższych parametrach.
6. Wysokość szkody ustala się według średnich cen obowiązujących na terenie miejsca szkody.
7. Wysokość szkody zmniejsza się o wartość pozostałości mienia, które może być przeznaczone do dalszego użytku.
8. Wysokość szkody ustalona według kosztów naprawy nie może przekroczyć rzeczywistej wartości przedmiotu szkody.
9. Wysokość szkody może zostać również ustalona w oparciu o roszczenia wniesione przez Ubezpieczającego poparte przedłożonymi fakturami (rachunkami), specyfikacją lub kalkulacją, jednak w każdym przypadku jej wysokość nie może być wyższa niż wynika to z postanowień ust. 1 - 8.

§ 25

1. Z zastrzeżeniem § 26, w granicy sumy ubezpieczenia oraz limitów, o których mowa w § 6 ust. 3, odszkodowanie obejmuje:
  - 1) uszkodzenie, zniszczenie lub utratę przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych umową ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z § 24;
  - 2) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe do okoliczności szkody, chociażby okazały się bezskuteczne.

2. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dotyczą zarówno przedmiotu ubezpieczenia jak i mienia nie ubezpieczonego, koszty te pokrywane są proporcjonalnie do ich wartości.
3. Jeżeli Ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, za które otrzymał odszkodowanie w terminie wcześniejszym, to w przypadku ponownej szkody w tym samym mieniu, z kwoty ustalonego odszkodowania potrąca się część lub całą kwotę uprzednio wypłaconego odszkodowania odpowiednio do stopnia pokrycia się tych szkód.

§ 26

Odszkodowanie ustalone według zasad, o których mowa w § 25, w każdym przypadku ograniczone jest do:

- 1) 50% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych - za szkodę w ruchomościach domowych przechowywanych w pomieszczeniach gospodarczych w okresie od 1 kwietnia do 30 września;
- 2) 25% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych - za szkodę w ruchomościach domowych przechowywanych w pomieszczeniach gospodarczych w okresie od 1 października do 31 marca;
- 3) 50% sumy ubezpieczenia ruchomości domowych - za szkodę w ruchomościach domowych przechowywanych w domu letniskowym w okresie od 1 października do 31 marca.

§ 27

W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej deliktowej TUW „TUZ” ustala wysokość należnego odszkodowania według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, z uwzględnieniem zapisów niniejszych OWU.

§ 28

Jeżeli nie zniesiono franszyzy redukcyjnej, ustalone odszkodowanie (zgodnie z § 24 - § 26 lub § 27) pomniejsza się o kwotę 200 zł.

Dochodzenie roszczeń

§ 29

1. Pisemne zawiadomienie o szkodzie - osoba ją zgłaszająca, może złożyć w każdej jednostce terenowej TUW „TUZ”.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie objętej ochroną ubezpieczeniową, TUW „TUZ” w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia informuje o tym Ubezpieczającego oraz osobę trzecią na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia - jeżeli nie są one osobami zgłaszającymi szkodę oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub inną ustaloną drogą informuje osobę zgłaszającą roszczenie, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

Wypłata odszkodowania

§ 30

1. TUW „TUZ” wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, zawartej z Uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
3. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności potrzebnych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej TUW „TUZ” lub wysokości odszkodowania, w terminie określonym w ust. 2 okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania TUW „TUZ” wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przyznano je w niższej wysokości niż wniesione roszczenia, TUW „TUZ” informuje na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności, podstawę prawną i poucza o możliwości odwołania się do Centrali TUW „TUZ” z siedzibą w Warszawie oraz o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego.

Roszczenia regresowe

§ 31

1. Z chwilą wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUW „TUZ” do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUW „TUZ” pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUW „TUZ” roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. TUW „TUZ” może odmówić przyznania odszkodowania lub je odpowiednio ograniczyć, jeżeli Ubezpieczający bez zgody TUW „TUZ” zrzekł się roszczeń w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub w inny sposób uniemożliwił TUW „TUZ” dochodzenie roszczeń regresowych. Jeżeli zrzeczenie się roszczeń lub uniemożliwienie TUW „TUZ” dochodzenia roszczeń regresowych zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, TUW „TUZ” przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego zwrotu całości lub odpowiedniej części wypłaconego odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia wypłaty odszkodowania.

Postanowienia końcowe

§ 32

1. TUW „TUZ” zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody. Ponadto TUW „TUZ” ma prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie TUW „TUZ” zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskało od Ubezpieczającego.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się z odmową zaspokojenia roszczeń lub ustaloną wysokością odszkodowania, może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Centralę TUW „TUZ” z siedzibą w Warszawie.
3. Ubezpieczającemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed właściwym sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy przez Centralę TUW „TUZ”.
4. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla siedziby Ubezpieczającego bądź Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
5. Osoby określone w ust. 2 mogą również składać do Centrali TUW „TUZ” skargi i zażalenia na działanie lub zaniechanie jednostki terenowej TUW „TUZ”.
6. TUW „TUZ” ma obowiązek udostępnić osobom określonym w ust. 2 informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUW „TUZ” lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUW „TUZ” udostępnionych informacji i dokumentów, a także sporządzenia na własny koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich za zgodność z oryginałem przez TUW „TUZ”. Oplata za sporządzenie kserokopii jest pobierana zgodnie z cennikiem obowiązującym w TUW „TUZ”.
7. Zawiadomienia i oświadczenia Ubezpieczającego mające związek z umową ubezpieczenia, powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.
8. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres i nie zawiadomił o tym Towarzystwa, pisma kierowane do Ubezpieczającego na adres ostatnio znany (wskazany w polisie lub właściwie złożonym, w trybie określonym w ust. 7) wywołują skutki prawne od chwili, w której nastąpiłoby ich doręczenie, gdyby Ubezpieczający nie zmienił adresu.

§ 33

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2006 r. na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” nr RN/32/2006 z dnia 12 września 2006 r.

2. Jednocześnie tracą moc OWU przyjęte Uchwałą Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” z dnia 30 grudnia 2003 r.

Aneks nr 1

do ogólnych warunków ubezpieczenia

§ 1

1. Niniejszy aneks zostaje wprowadzony w życie w związku ze zmianą od dnia 10.08.2007 r. Kodeksu cywilnego w części dotyczącej umowy ubezpieczenia.
2. Zapisy niniejszego aneksu mają pierwszeństwo stosowanie przed postanowieniami doręczonych Ubezpieczającemu ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU.
3. W sprawach nieregulowanych niniejszym Aneksem, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie stosowne OWU doręczone Ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a także właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego oraz Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Ubezpieczenie na cudzy rachunek

§ 2

1. Umowę ubezpieczenia Ubezpieczający może także zawrzeć na cudzy rachunek, tj. na rachunek Ubezpieczonego wskazanego w umowie ubezpieczenia. TUW „TUZ” może podnieść zarówno przeciwko Ubezpieczonemu, jak i Ubezpieczającemu zarzut, który ma wpływ na odpowiedzialność ubezpieczeniową TUW „TUZ”.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
  - 1) TUW „TUZ” na wniosek Ubezpieczonego doręcza mu tekst OWU;
  - 2) obowiązki Ubezpieczającego wynikające z OWU odnoszą się również do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem pkt 3-6;
  - 3) roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUW „TUZ” wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;
  - 4) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku lub skierowane do Ubezpieczającego w innej formie przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
  - 5) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące niezwłocznego zgłaszania zmian okoliczności, o które zapytywał TUW „TUZ” przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
  - 6) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące wymaganego terminu powiadomienia o wypadku, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
  - 7) wyłączenia odpowiedzialności określone w § 10 ust. 1 i 2 niniejszego Aneksu stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego;
  - 8) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – Ubezpieczony obowiązany jest wyrazić zgodę na wskazane przez Ubezpieczającego osoby do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego (zapis nie ma zastosowania do umowy na cudzy rachunek, gdy Ubezpieczający nie wskazuje uprawnionego do otrzymania świadczenia);
  - 9) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – wymagana jest akceptacja Centrali TUW „TUZ”, o ile Ubezpieczający wnioskuje o zawarcie umowy ubezpieczenia na okaziciela.

Umowy ubezpieczenia

§ 3

Zapisy dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia określono we właściwych OWU, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w § 2 niniejszego Aneksu.

§ 4

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający, jak i TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.
3. Jeżeli TUW „TUZ” ponosi odpowiedzialności jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUW „TUZ” może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
4. Za porozumieniem stron możliwe jest rozwiązanie umowy ubezpieczenia przed końcem okresu ubezpieczenia, jeżeli rozwiązanie tej umowy ma na celu zawarcie z TUW „TUZ” kolejnych umów ubezpieczenia na ten sam okres ubezpieczenia i na bazie tych samych OWU (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).
5. Przy ubezpieczeniu osobowym Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, w każdym czasie z zachowaniem terminu określonego w umowie lub OWU, a w razie jego braku ze skutkiem natychmiastowym (zapis niniejszego ustępu dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i innych ubezpieczeń osobowych oferowanych przez TUW „TUZ”).

§ 5

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
  - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenia;
  - 3) z dniem określonym w porozumieniu stron, o którym mowa w § 4 ust. 4 niniejszego Aneksu;
  - 4) w przypadku niezapłacenia składki lub kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie – z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania od TUW „TUZ” do zaplacenienia zaległej raty składki z zagrożeniem ustania odpowiedzialności (rozwiązania umowy ubezpieczenia);
  - 5) z chwilą wyczerpania się sum ubezpieczenia lub wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą; o ile w OWU nie zdefiniowano szkody całkowitej – za taką szkodę uznaje się każdą stratę (w szczególności: utratę, zniszczenie lub nawet uszkodzenie uniemożliwiające dalsze korzystanie z przedmiotu ubezpieczenia) związaną z interesem majątkowym stanowiącym przedmiot ubezpieczenia i skutkującą wypłatą odszkodowania, nawet jeżeli wysokość odszkodowania nie jest równa sumie ubezpieczenia;
  - 6) w ubezpieczeniach osobowych – z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia lub z chwilą zgonu Ubezpieczonego, chyba że umowa ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową większą liczbę osób.
2. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia w sytuacji przejścia prawa własności na

nowego właściciela rzeczy ruchomej oraz nieruchomości określono we właściwych OWU doręczonych Ubezpieczającemu.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 6

1. Odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność TUW „TUZ” rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność TUW „TUZ” kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa

§ 7

1. Zapisy dotyczące sposobu obliczenia składki oraz przysługujących Ubezpieczającemu ewentualnych zniżek składki, a także ewentualnego stosowania przez TUW „TUZ” zwwyżek składki zawarto we właściwych OWU, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Uchylone zostają postanowienia dotyczące stosowania zniżek i zwwyżek generalnych z tytułu członkostwa w TUW „TUZ”, o ile takie zapisy znajdują się w OWU doręczonych Ubezpieczającemu.

§ 8

1. Składkę oblicza się za okres odpowiedzialności TUW „TUZ”. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie i na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Termin zapłaty składki określa się w polisie.
2. Składka może być rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
3. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
4. Za dzień zapłaty składki lub raty składki uważa się datę, kiedy TUW „TUZ” mogło składką lub jej ratą dysponować (wpłynięcie środków na rachunek bankowy TUW „TUZ” lub przyjęcie gotówki za potwierdzeniem przez przedstawiciela TUW „TUZ”).
5. Składkę uzupełniającą i dodatkową (odpowiednio: w przypadku przywrócenia do pierwotnej wysokości sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania/świadczenia lub podwyższenia sumy ubezpieczenia), oblicza się za każdy dzień pozostałego okresu ubezpieczenia.
6. Z chwilą ustalenia odszkodowania/świadczenia (zatwierdzenia do wypłaty) wszystkie niezapłacone jeszcze raty składki stają się wymagalne. Jeżeli Ubezpieczający nie zapłaci należnych rat składki przed wypłatą odszkodowania/świadczenia, TUW „TUZ” potrąca je od ustalonego odszkodowania/świadczenia. Postanowienia niniejszego ustępu nie zwalniają Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w polisie nawet, jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody. Postanowien niniejszego

ustępu nie stosuje się do ubezpieczeń, gdzie przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna.

7. W razie ujawnienia okoliczności pociągającej za sobą istotne zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody, TUW „TUZ” może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUW „TUZ” wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.

§ 9

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej ponoszonej przez TUW „TUZ”.
2. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, składka za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej podlega zwrotowi, o ile:
  - 1) nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, tj. za którą TUW „TUZ” wypłaciło odszkodowanie równe sumie ubezpieczenia lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia (tzw. konsumpcja sumy ubezpieczenia) oraz
  - 2) nie zaistniała szkoda całkowita, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 niniejszego Aneksu, objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, za którą TUW „TUZ” wypłaciło odszkodowanie lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania;
  - 3) w ubezpieczeniu osobowym nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie się sumy ubezpieczenia lub nie nastąpił zgon Ubezpieczonego skutkujący wypłatą określonego świadczenia.
3. W przypadku zaistnienia szkody, za którą TUW „TUZ” zobowiązane jest lub może być zobowiązane do wypłaty odszkodowania, składka za niewykorzystany okres odpowiedzialności podlega zwrotowi po zamknięciu procesu (postępowania) likwidacyjnego i pisemnego doręczenia stanowiska w danej szkodzi, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2.
4. Należną do zwrotu składkę oblicza się za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej proporcjonalnie do pozostałej sumy ubezpieczenia, stanowiącej różnicę między sumą ubezpieczenia a wypłaconym odszkodowaniem/świadczeniem, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2. Każdy rozpoczęty dzień liczy się jako wykorzystany.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 10

1. TUW „TUZ” nie odpowiada za szkody, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie (świadczenie) się nie należy, chyba że OWU doręczone Ubezpieczającemu stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania (świadczenia) odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
2. TUW „TUZ” nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Pozostałe wyłączenia odpowiedzialności TUW „TUZ” określone w OWU doręczonych Ubezpieczającemu pozostają bez zmian (pozostają w mocy).

Roszczenia Regresowe**§ 11**

1. Z chwilą wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUW „TUZ” do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUW „TUZ” pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUW „TUZ” roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. TUW „TUZ” może odmówić przyznania odszkodowania/świadczenia lub je odpowiednio ograniczyć, jeżeli Ubezpieczający bez zgody TUW „TUZ” rzekł się roszczeń w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub w inny sposób uniemożliwił TUW „TUZ” dochodzenie roszczeń regresowych. Jeżeli zrzeczenie się roszczeń lub uniemożliwienie TUW „TUZ” dochodzenia roszczeń regresowych zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania/świadczenia, TUW „TUZ” przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego zwrotu całości lub odpowiedniej części wypłaconego odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia wypłaty odszkodowania.

Postanowienia końcowe**§ 12**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/50/2007 z dnia 18 lipca 2007 roku.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem 10 sierpnia 2007 roku i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od tej daty.

Postanowienia ogólne
§ 1

1. Niniejszym Aneksem wprowadza się do ogólnych warunków ubezpieczenia zasady składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (zwane dalej TUZ TUW) składanych przez Klientów TUZ TUW.
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:
  - 1) **Kliencie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną, która korzysta lub korzystała lub zamierza skorzystać z usług świadczonych przez TUZ TUW.
  - 2) **Reklamacji** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane do TUZ TUW przez jego Klienta, będącego osobą fizyczną (ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia), w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ TUW.
  - 3) **Skardze** – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ TUW, pracowników TUZ TUW lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ TUW.

Miejsce składania reklamacji i skarg
§ 2

Reklamacja albo skarga może być złożona w każdej jednostce organizacyjnej TUZ TUW obsługującej Klienta.

Formy składania reklamacji i skarg
§ 3

1. Klienci mogą złożyć reklamację albo skargę w następujących formach:
  - 1) pisemnej:
    - a) osobiście w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta albo
    - b) przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres siedziby TUZ TUW (Centrali) lub każdej jednostki terenowej TUZ TUW;
  - 2) ustnie:
    - a) telefonicznie na numer (+48) 22 441 57 57 albo
    - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w jednostce organizacyjnej TUZ TUW zajmującej się obsługą Klienta;
  - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.
2. Wykaz wszystkich jednostek organizacyjnych (Centrali oraz jednostek terenowych TUZ TUW) wraz z danymi kontaktowymi dostępny jest na stronie internetowej: www.tuz.pl.

Zasady składania reklamacji i skarg
§ 4

1. Złożenie reklamacji albo skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez TUZ TUW może ułatwić i przyspieszyć jej rzetelne rozpatrzenie, chyba, że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania z reklamacją albo skargą.
2. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji albo skargi, reklamacja albo skarga powinna zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,

- 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
- 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.

Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi
§ 5

Na żądanie Klienta TUZ TUW potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.

Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg
§ 6

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1, TUZ TUW powinien przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację w której:
  - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia;
  - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg
§ 7

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę wniesioną przez Klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
2. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
3. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.

Informacje dodatkowe
§ 8

1. TUZ TUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji albo skargi Klient ma możliwość:
  - 1) wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub w przypadku Klientów będących konsumentami także możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta,
  - 2) wystąpienia z powództwem przeciwko TUZ TUW do sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

Postanowienia końcowe
§ 9

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem podjęcia Uchwały.

Aneks nr 4

do Ogólnych warunków ubezpieczenia domków letniskowych
wprowadzonych na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa
Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” nr RN/32/2006 z dnia 12 września 2006 r.,
Aneksu nr 1 zatwierdzonego Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” Nr U/50/2007
z dnia 18 lipca 2007 r. oraz Aneksu nr 2 zatwierdzonego Uchwałą Zarządu
TUW TUW Nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r.

§ 1

1. Niniejszy Aneks zostaje wprowadzony w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
2. Do ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, wprowadza się dodatkowe postanowienia określone w § 2 niniejszego Aneksu.
3. Zapisy niniejszego Aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami OWU.

§ 2**1. Postanowienia ogólne**

- 1) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 2) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
- 3) Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
- 4) Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
- 5) W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ TUW uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.

2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

- 1) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy TUZ TUW nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
- 2) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, Ubezpieczający będący konsumentem może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyny, składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie

przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. Wypłata odszkodowania

- 1) TUZ TUW wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
- 2) Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ TUW informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
- 3) W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia losowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.
- 4) Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w umowie TUZ TUW nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
  - a) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
- 5) Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ TUW informuje o tym na piśmie:
  - a) osobę występującą z roszczeniem oraz
  - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie- wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
- 6) TUZ TUW udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ TUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ TUW.
- 7) Informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, TUZ TUW udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
- 8) Sposób:
  - a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w pkt. 6,
  - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzenia udostępnianych zgodnie z pkt. 6 informacji,

- c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z pkt. 6 – nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w pkt. 6.
- 9) Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w pkt. 6 nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
- 10) TUZ TUW przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

§ 3

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZTUW Nr U/121/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Aneks nr 5

do Ogólnych warunków ubezpieczenia domków letniskowych wprowadzonych na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” nr RN/32/2006 z dnia 12 września 2006 r.

§ 1

W ogólnych warunkach ubezpieczenia domków letniskowych, w § 1 po ust. 6 dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

- „7. Spór między Klientem a TUZ TUW może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUZ TUW, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
8. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 7, rozumie się:
- 1) konsumenta - osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową,
  - 2) przedsiębiorcę - osobę fizyczną, osobę prawną i jednostką organizacyjną, o której mowa w art. 331 § 1 kodeksu cywilnego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, będącego ubezpieczającym, ubezpieczonym,
  - 3) uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.”

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/8/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10.01.2017 r.

Aneks nr 6

do Ogólnych warunków ubezpieczenia domków letniskowych wprowadzonych na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUZ” nr RN/32/2006 z dnia 12 września 2006 r.

§ 1

1. W ogólnych warunkach ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, domków letniskowych wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyty w OWU skrót „TUW „TUZ” zastępuje się skrótem „TUZ TUW”;
- 2) w § 9 uchyla się ust. 5 i 6;
- 3) w § 11 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ubezpieczającemu mogą przysługiwać zniżki składki w szczególności z tytułu:

- 1) jednorazowej zapłaty składki;
- 2) bezszkodowego przebiegu ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia;
- 3) za bezszkodową kontynuację umowy ubezpieczenia;
- 4) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych ograniczających odpowiedzialność ubezpieczeniową TUZ TUW;
- 5) oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

2. TUZ TUW może stosować wyższą składkę w szczególności z tytułu:

- 1) rozłożenia zapłaty składki na raty;
- 2) zwiększonego stopnia zagrożenia powstania szkody;
- 3) zniesienia franszyzy redukcyjnej;
- 4) szkodowego przebiegu ubezpieczeń w poprzednich okresach ubezpieczenia;
- 5) zawierania umowy ubezpieczenia na zasadach szczególnych i odmiennych rozszerzających odpowiedzialność ubezpieczeniową TUZ TUW;
- 6) oceny ryzyka ubezpieczeniowego.”;

4) w § 12 uchyla się ust. 2-5;

5) w § 13 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. TUZ TUW nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem postanowień ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 2 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.”;

6) w § 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ TUW; potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).”;

7) w § 15:

- a) uchyla się ust. 3 i 4,
- b) w ust. 7 wyrazy „odstąpić od umowy” zastępuje się wyrazami „wypowiedzieć umowę”;

8) w § 22 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) spowodowane przez Ubezpieczającego lub osobę, z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym:

- a) umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
- b) pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających, o ile miało to wpływ na powstanie szkody.”;

9) w § 25 uchyla się ust. 3;

10) w § 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2 Nie przechodzi na TUW „TUZ” roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.”;

11) w § 32 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8 Ubezpieczający zobowiązany jest informować TUZ TUW o zmianie adresu bądź siedziby.”.

2. W Aneksie nr 1 do ogólnych warunków ubezpieczenia zatwierdzonym Uchwałą Zarządu TUW „TUZ” nr U/50/2007z dnia 18 lipca 2007 roku w § 8 uchyla się ust. 6.

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 01.03.2017 r.